

**Танцовият фолклор в българското църковно и светско
изкуство (Към проблема за облеклото)**

Любомир Миков

<http://doi.org/10.7546/BF.4.2025.02>

Литература

Аврамов, Димитър 2013: *Златю Бояджиев*. София: Стефан Добрев [Avramov, Dimitar 2013: *Zlatyu Boyadzhiev*. Sofia: Stefan Dobrev].

Атанасова, Калина 2025: *Царе, боляри и овчари. Облеклото през Второто българско царство*. Варна: Онгъл [Atanasova, Kalina 2025: *Tsare, bolyari i ovchari. Obkleloto prez Vtoroto bulgarsko tsarstvo*. Varna: Ongal].

Вакарелски, Христо 1940: Георги Данчев. Един живописец на българския бит в миналото. – *Зора*, 13.X, 6401, 8 [Vakarelski, Hristo 1940: Georgi Danchev. Edin zhivopisets na bulgarskiya bit v minaloto. – *Zora*, 13. X, 6401, 8].

Вакарелски, Христо 1974: *Етнография на България*. София: Наука и изкуство [Vakarelski, Hristo 1974: *Etnografiya na Bulgaria*. Sofia: Nauka i izkustvo].

Василева, Маргарита 1993: Календарни празници и обичаи. – В: *Софийски край. Етнографски и езикови проучвания*. София: Академично издателство „Проф. Марин Дринов“, 234–260 [Vasileva, Margarita 1993: Kalendarni praznitsi i obichai. – In: *Sofiyski kray. Etnografski i ezikovi prouchvaniya*. Sofia: Akademichno izdatelstvo „Prof. Marin Drinov“, 234–260].

Велева, Мария 1993: Облекло. – В: *Софийски край. Етнографски и езикови проучвания*. София: Академично издателство „Проф. Марин Дринов“, 80–139 [Veleva, Mariya 1993: Obklelo. – In: *Sofiyski kray. Etnografski i ezikovi prouchvaniya*. Sofia: Akademichno izdatelstvo „Prof. Marin Drinov“, 80–139].

Ганева, Радослава 2003: *Знаците на българското традиционно облекло*. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“ [Ganeva, Radoslava 2003: *Znatsite na bulgarskoto traditsionno obklelo*. Sofia: Universitetsko izdatelstvo „Sv. Kliment Ohridski“].

Георгиева, Гергана 2014: *Арбанаси през XV–XIX век: социално-икономически профил*. Варна: Стено [Georgieva, Gergana 2014: *Arbanasi prez XV–XIX vek: sotsialnoikonomicheski profil*. Varna: Steno].

Георгиева, Иваничка 1983: *Българска народна митология*. София: Наука и изкуство [Georgieva, Ivanichka 1983: *Bulgarska narodna mitologiya*. Sofia: Nauka i izkustvo].

Гюзелев, Боян 2004: *Албанци в Източните Балкани*. София: IMIR [Gyuzelev, Boyan 2004: *Albantsi v Iztochnite Balkani*. Sofia: IMIR].

Динова-Русева, Вера 1967: Художникът-заточеник. – *Изкуство*, бр. 3, 20–23 [Dinova-Ruseva, Vera 1967: Hudozhnikat-zatochenik. – *Izkustvo*, br. 3, 20–23].

Добрев, Добри 1957: *Димитър gnNextPopUpCДобрович. Живот и творчество (1816–1905)*. София: Български художник [Dobrev, Dobri 1957: *Dimitar Dobrovich. Zhivot i tvorchestvo (1816–1905)*. Sofia: Bulgarski hudozhnik].

Иванова, Благовеста 2016: Художници и фотографии от XIX в. в търсене и представяне на българската национална идентичност в Русия. – *Българска етнология*, бр. 4, 596–611 [Ivanova, Blagovesta 2016: *Hudozhnitsi i fotografi ot XIX v. v tarsene i predstavvane na bulgarskata natsionalna identichnost v Rusia*. – *Bulgarska etnologiya*, br. 4, 596–611].

Казлачева, Златина, Жулиета Илиева 2014: *История на костюма и модата. Мултимедиен учебник*. Стара Загора: Университетско издателство на Тракийския университет [Kazlacheva, Zlatina, Zhulieta Ilieva 2014: *Istoriya na kostyuma i modata. Multimedien uchebnik*. Stara Zagora: Universitetsko izdatelstvo na Trakiyskiya universitet]. – <https://sites.google.com/trakia-uni.bg/costume-and-fashion-history> (29.05.2026).

Калицин, Мария, Красимира Мутафова 2012: *Подбрани османски документи за Търново и Търновска каза*. Велико Търново: Университетско издателство „Св. св. Кирил и Методий“ [Kalitsin, Mariya, Krasimira Mutafova 2012: *Podbrani osmanski dokumenti za Tarnovo i Tarnovska kaza*. Veliko Tarnovo: Universitetsko izdatelstvo „Sv. sv. Kiril i Metodiy“].

Каталог [2024]: *Майстора*. Кюстендил: Художествена галерия „Владимир Димитров-Майстора“ [Catalog [2024]: *Maystora*. Kyustendil: Hudozhestvena galeriya „Vladimir Dimitrov-Maystora“].

Каталог 1928: *Никола Михайлов / Nicolas Michailow. Каталог*. Съст. Велико Йорданов. София: Държавна печатница [Catalog 1928: *Nikola Mihaylov / Nicolas Michailow. Katalog*. Sast. Veliko Yordanov. Sofiya: Darzhavna pechatnitsa].

Каталог 1961: *Никола Махайлов. Изложба, уредена в залите на Националната художествена галерия по случай една година от смъртта му*. Каталог. София: Български художник [Catalog 1961: *Nikola Mahaylov. Izlozhba, uredena v zalite na Natsionalnata hudozhestvena galeriya po sluchay edna godina ot smartta mu*. Katalog. Sofia: Bulgarski hudozhnik].

Каталог 2014: *Стоян Венев*. Кюстендил: Художествена галерия „Владимир Димитров-Майстора“ [Catalog 2014: *Stoyan Venev*. Kyustendil: Hudozhestvena galeriya „Vladimir Dimitrov-Maystora“].

Каталог 2016: *Иван Мърквичка (1856–1938) и новата българска живопис*. Каталог. София: Национална художествена галерия [Catalog 2016: *Ivan Markvichka (1856–1938) i novata bulgarska zhivopis*. Katalog. Sofia: Natsionalna hudozhestvena galeriya].

Кацарова, Райна 1955: *Български танцов фолклор*. София: Наука и изкуство [Katsarova, Rayna 1955: *Bulgarski tantsov folklor*. Sofia: Nauka i izkustvo].

Климукова, Николинка 1999: *Псалмите в контекста на старозаветните сцени от църквата „Рождество Христово“ в Арбанаси*. –

Проблеми на изкуството, бр. 1, 19–29 [Klimukova, Nikolinka 1999: Psalmite v konteksta na starozavetnite stseni ot tsarkvata „Rozhdestvo Hristovo“ v Arbanasi. – *Problemi na izkustvoto*, br. 1, 19–29].

Куюмджиев, Александър 2015: *Стенописите в главната църква на Рилския манастир*. София: Институт за изследване на изкуствата – БАН [Kuyumdzhiev, Aleksandar 2015: *Stenopisite v glavnata tsarkva na Rilskiya manastir*. Sofia: Institut za izsledvane na izkustvata – BAN].

Маринов, Димитър 1914: Народна вяра и религиозни народни обичаи. – *Сборник за народни умотворения и народопис*, кн. XXVIII [Marinov, Dimitar 1914: Narodna vyara i religiozni narodni obichai. – *Sbornik za narodni umotvoreniya i narodopis*, kn. XXVIII].

Маринска, Ружа 2014: *Димитър Добровиц (1816–1905)*. Публикувана лекция. Лектория по българско изкуство, 12 април 2014 [Marinska, Ruzha 2014: *Dimitar Dobrovich (1816–1905)*. Publikuvana lektsiya. Lektoriya po bulgarsko izkustvo, 12 april 2014]. – <https://www.diaskop-comics.com/article.aspx?id=1555> (29.05.2026).

Маринска, Ружа 2021: *Имена в българското изкуство от Шумен*. Шумен: Регионална библиотека „Стилиян Чилингиров“ [Marinska, Ruzha 2021: *Imena v bulgarskoto izkustvo ot Shumen*. Shumen: Regionalna biblioteka „Stiliyan Chilingirov“].

Миков, Любомир 2025: Иван Мърквичка: „Ръченица“ и „Задушница“ (Шедьоври, но не съвсем). – В: *Между образа и текста 2. Сборник в памет на доц. д-р Ружа Маринска*. Съст. Владимир Димитров. София: Нов български университет, 220–240 [Mikov, Lyubomir 2025: Ivan Markvichka: „Rachenitsa“ i „Zadushnitsa“ (Shedyovri, no ne savsem). – In: *Mezhdu obraza i teksta 2. Sbornik v pamet na dots. d-r Ruzha Marinska*. Sast. Vladimir Dimitrov. Sofia: Nov bulgarski universitet, 220–240].

Наследникова, Венера 1969: История на българския костюм. София: Наука и изкуство [Naslednikova, Venera 1969: *Istoriya na bulgarskiya kostyum*. Sofia: Nauka i izkustvo].

Папазов, Димитър 1937: Село Арбанаси. Лични спомени и събрани данни. – *Сборник на Българската академия на науките*, кн. XXXI [Papazov, Dimitar 1937: Selo Arbanasi. Lichni spomeni i sabrani dannii. – *Sbornik na Bulgarskata akademiya na naukite*, kn. XXXI].

Петева-Филова, Евдокия 1994: *Никола Образописов*. София: Издателство на БАН [Peteva-Filova, Evdokiya 1994: *Nikola Obrazopisov*. Sofia: Izdatelstvo na BAN].

Прашков, Любен 1973: *Хрельовата кула: история, архитектура, живопис*. София: Български художник [Prashkov, Lyuben 1973: *Hrelyovata kula: istoriya, arhitektura, zhivopis*. Sofia: Bulgarski hudozhnik].

Прашков, Любен 1979: *Църквата „Рождество Христово“ в Арбанаси*. София: Български художник [Prashkov, Lyuben 1979: *Tsarkvata „Rozhdestvo Hristovo“ v Arbanasi*. Sofia: Bulgarski hudozhnik].

Райнов, Богомил 1965: *Стоян Венев*. София: Български художник [Raynov, Bogomil 1965: *Stoyan Venev*. Sofia: Bulgarski hudozhnik].

Томов, Евтим 1962: *Възрожденски щампи и литографии*. София: Наука и изкуство [Tomov, Evtim 1962: *Vazrozhdenski shtampi i litografii*. Sofia: Nauka i izkustvo].

Тютюнджиев, Иван 2007: *Търновската митрополия през XV–XIX в.* Велико Търново: Ровита [Tyutyundzhiev, Ivan 2007: *Tarnovskata mitropoliya prez XV–XIX v.* Veliko Tarnovo: Rovita].

Любомир Миков
Национална художествена академия
ул. „Шипка“, № 1
1000 София, БЪЛГАРИЯ
lubo_mikov@abv.bg